

, així està el pati

CATALUNYA · ESPLAIS CATALANS REIVINDICA EL VALOR AFEGIT DE LA SEVA TASCA EDUCATIVA, QUE TRANSMET ESPERIT CRÍTIC AL JOVENT

L'associacionisme infantil i juvenil rebutja la seva equiparació amb empreses d'oci

Assemblea general d'ESPLAC celebrada a Barcelona el desembre del 2009

David Bou
redaccio@setmanaridirecta.info

Passen els anys i, afortunadament, l'associacionisme educatiu infantil i juvenil continua tenint un paper cabdal en la socialització de part de les noves generacions. El gran nombre d'entitats que es dediquen a aquesta tasca pedagògica és una bona mostra de la importància que tenen les associacions educatives de lleure al nostre país i, com apunten des de l'àmbit de la politologia i la sociologia, és un bon indicador per valorar les quotes de participació ciutadana i de qualitat democràtica de què gaudeix una societat. Darrerament però, una part significativa d'aquests col·lectius ha aixecat la seva veu contra el que considera que està essent "un procés de mercantilització encoberta de la seva tasca".

La lluita contra la privatització
Esplais Catalans (ESPLAC) -associació juvenil d'educació en el lleure, enquadrada dins del Moviment Laic i Progressista (MLP), que aplega més de 96 esplais arreu del Principat-, a finals del mes de març, va fer pública una nota de premsa on demanava a l'administració pública i als mitjans de comunicació "un major reconeixement social per les organitzacions d'associacionisme educatiu". Aquesta demanda ve condicionada per un problema que s'està estenent progressivament d'ençà que l'anomenat *tercer sector* -format per ONG i col·lectius de la societat civil- està essent desposseït de les seves funcions de dinamització social per transformar-se en un element més del sistema econòmic, tot obviat el seu caràcter altruista i transformador.

En el cas de les organitzacions de l'associacionisme educatiu, aquesta deriva política cap a un model neoliberal basat en la privatització de tots i cadascun dels camps susceptibles d'incidir en l'esfera econòmica està implicant un greuge comparatiu important entre els col·lectius compromesos amb

una tasca voluntària d'educació en el lleure i les empreses i fundacions que ofereixen serveis socioeducatius.

A la seva nota de premsa, ESPLAC reivindica que "davant d'altres opcions que es basen en criteris econòmics i de prestació de serveis", ells volen "potenciar i reivindicar un model d'esplai basat en la laïcitat, el progrés, la democràcia i el voluntariat de tothom que hi participa, especialment de les monitores i els monitors". I és que, poc a poc, aquest procés d'assimilació que estan patint s'ha traduït en una percepció social errònia que equipara la seva activitat amb la merament empresarial i obvia el valor afegit que suposa el fet de transmetre un esperit crític i transformador al jovent, allunyat del valor de mercat o del reconeixement d'unes determinades competències laborals.

ESPLAC diu que "volem potenciar i reivindicar un model d'esplai basat en la laïcitat, el progrés, la democràcia i el voluntariat de tothom"

A nivell pràctic, aquesta problemàtica s'evidencia quan les fundacions professionalitzades combinen els projectes associatius i voluntaris amb el negoci de la gestió de serveis socioeducatius per conservar un estatus que els permet beneficiar-se tant de la seva activitat empresarial com dels convenis i subvencions governamentals. El creixement que obtenen gràcies a aquest doble joc, es aprofitat per publicitar-se arreu amb missatges enganyosos que menystenen el model voluntari d'esplai, duent a terme

Última trobada general que va fer l'ESPLAC a l'abril de l'any passat

una competència deslleial gràcies a que des de l'administració no es té en compte ni el valor afegit de l'associacionisme, ni les fonts de finançament de les que depenen els uns i els altres, a l'hora de prestar els recursos necessaris per garantir la seva activitat.

Aquests factors han dut ESPLAC a fer una crida a la reflexió per aconseguir que l'administració pública i la societat en general diferencien el caràcter i el tractament que es dona a les organitzacions d'associacionisme col·lectiu respecte a les empreses prestadores de serveis de lleure.

El CNJC recolza l'ESPLAC

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) -una plataforma no governamental que aplega els

El CNJC diu que "cal donar suport a les organitzacions d'associacionisme educatiu amb convenis de col·laboració i no a través de la gestió"

consells territorials de joventut i diverses entitats juvenils-, que és un ens reconegut com a interlocutor vàlid al Parlament i la Generalitat,

va aprovar a l'última Assemblea General Ordinària celebrada a Lleida a mitjans del mes de març, una resolució titulada *No volem ser mercantilitzades*. En aquesta resolució, el CNJC afirma que "cal donar suport a les organitzacions d'associacionisme educatiu a través de convenis de col·laboració i no a través de la gestió" i fa èmfasi a l'hora de demanar que "es reconeguin aquests col·lectius com un agent educatiu més i no com l'agent que gestiona aquells espais on la família i l'escola no intervenen per manca de temps".

L'aposta per la diferenciació entre associacions i empreses esdevé clau per garantir projectes socioeducatius que s'allunyin de lògiques i criteris econòmics i es regeixin per valors compromesos, crítics i participatius.

> La manca de locals deixa els esplais barcelonins en una situació de precarietat

Una de les principals problemàtiques amb què es troben els esplais, dins d'un context on l'educació voluntària en el temps de lleure cada vegada té més dificultats per fer la seva tasca social, és la manca de disponibilitat d'equipaments adequats per dur a terme les seves activitats. Aquesta mancança és especialment significativa a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, on l'any 2007 ESPLAC va crear la Comissió Sense Sostre, encarregada d'obrir canals de diàleg amb l'administració pública per trobar sortides a la carència de locals. Des d'aleshores, s'ha dinamitzat un pla perquè tots els esplais puguin contactar

amb els respectius regidors de districte.

L'augment del preu dels lloguers, l'absència de convenis de cessió d'espais i els desnonaments i desperfectes que pateixen alguns dels locals disponibles deixen molts esplais en una situació de precarietat que obliga l'equip de monitors i monitores a fer esforços per trobar un lloc on poder dur a terme les seves activitats. La problemàtica s'agreuja pel fet de que els esplais no poden reformar i adaptar els locals a les necessitats que requereixen les activitats que s'hi desenvolupen, ja que la majoria d'aquests espais estan cedits i

no es disposa d'autorització per fer-hi modificacions.

Un bon exemple d'aquesta problemàtica és l'esplai Olivera Rodona del barri barceloní de les Corts. Aquest esplai va veure com enderrocaven el que havia estat el seu local durant els últims nou anys per ordre dels tècnics municipals, a causa del perill d'esfondrament existent. Tot i que es van trobar al carrer dues setmanes després de rebre la notificació de l'enderroc, el districte ha decidit no prestar cap mena d'ajut pel lloguer d'un nou local, fet que aguditza la manca de recursos per desenvolupar les seves activitats amb normalitat.